ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА ЗА РЕЛИГИОЗНА И ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНА ПРОСВЕТА

ГОДИНА CXII, БРОЙ 3 | СОФИЯ, 16-28 ФЕВРУАРИ 2011 г. | ЦЕНА 0,70 лв.

e-mail: sinizdat@gmail.com | Официален сайт на Св. Синод на БПЦ – www.bg-patriarshia.bg

ТЕМА НА БРОЯ:

ГРИЖАТА ЗА ПОКОЙНИЦИТЕ НАЧАЛО НА СВ. ЧЕТИРИДЕСЕТНИЦА

АМВОН

† *КИРИЛ, патриарх Български*

Блудният син

И РЕЧЕ СТАРЕЦЪТ

Старецът КЛЕОПА

За гордостта и смирението

СВ. МОЩИ

- Поклонението на мощите на св. Йоан Кръстител в София
- Къде са мощите днес

РАЗМИСЛИ

За покайното и огненото кръщение

Не искам, братя, вие да не знаете за починалите, за да не скърбите, както и другите, които нямат надежда. (1 Сол. 4:13)

Месопустна задушница

(26 февруари т. г.)

Нека спомним нашите починали и как да им помогнем

Нека се стараем да им бъдем в помощ спрямо силите си! Да измислим за тях някакво средство, което да им помогне! По какъв начин? – Като се молим, като подтикваме и други да се молят за тях и като даваме на бедните милостиня за тях. Това ще им достави известно облекчение.

Чуй какво говори Бог: „Аз ще защитя тоя град зарад Себе Си и зарад Моя раб Давид" (4 Царств. 20:6). Ако само паметта за праведника била толкова силна, то как да не бъдат силни делата, вършени за покойника!

Ненапразно апостолите са установили при извършването на страшните Тайни да се поменават умрелите. Те са знаели, че за последните има голяма полза от това.

Когато целият народ и свещеническият сонм стои с изправени ръце и когато отпред лежи страшната Жертва, как няма да умилостивим Бога, молейки се за тях! Това говоря за ония, които са свършили живота си с вяра.

В колкото по-големи грехове покойникът е виновен, толкова повече милостиня е необходима за него. Трябва да се грижим не толкова за паметниците и надгробните украшения.

Ти събери вдовиците (безбрачните) – ето най-добрия паметник! Кажи им името на покойния! Нека всички се помолят за него! Това ще умилостиви Бога. Мнозина са получавали полза от милостините, извършвани от други за тях. Ако пък не са изцяло помилвани, те получават поне някаква утеха.

Св. Йоан Златоуст
Из „Тълкувания"

ИКОНА

Св. Йоан Кръстител

Троице-Сергиевата лавра

Иконопис: Лора Малева

Светата Четиридесетница – духовна арена за венеца на живота

Стр. 1-6

† *НИКОЛАЙ, митрополит Месогейски и Лавреотикийски*

Кремацията на починалите – безвъзвратна забрава или вечна памет

Стр. 4-5

Можем ли да помогнем на починалите наши близки

Стр. 1-3

Светата Четиридесетница – духовна арена за венеца на живота

Светата Четиридесетница наричаме оня свещен период от църковно-богослужебната година, който обхваща времето от Неделята на Митаря и Фарисея до Великден. Той се подразделя на три периода: първият е подготвителен – три седмици с четири неделни дни, а именно Неделята на Митаря и Фарисея, на Блудния син, Месопустна и Сиропустна; вторият е четиридесетдневен – шест седмици с пет неделни дни, а именно Неделя Православна, на св. Григорий Палама, Кръстопоклонна, на св. Йоан Лествичник и на св. Мария Египетска; третият е седмицата на Страстите Христови – Великата седмица с нейното въведение от Лазарова събота и Неделя Цветница.

Този предпасхален подвижен период се нарича още триоден, защото църковнобогослужебната книга, която съдържа четирата и песнопенията на св. Четиридесетница се нарича *Триод*. Триод се нарича, защото повечето от нейните песенни видове, наречени канони, са съставени не от 9 песни, както през останалата част от църковната година, а от три песни – трипесненци (на гръцки – триоди).

Както триодите, така и останалите химни в *Триода*, са плод на аскети, които вдъхновени от Светия Дух, направиха от вярата, любовта и богословието си песен към Бога. Бихме могли да кажем, че Триодът съдържа молитвата и проповедта на Църквата за св. Четиридесетница. Следователно от тая книга можем да узнаем що е св. Четиридесетница, какво ни дава тя и какво изисква от нас.

На въпроса що е св. Четиридесетница, църковните химнографи отговарят така: "Св. Четиридесетница е атлетически стадион, открито море. Порта към стадион и пристанище към това море е Сиропустната неделя. Християните се струпат пред тая порта и на това пристанище, докато тръбите затръбят с песента „Приспе время, духовних подвигов начало..." (Настана време, начало на духовни подвизи...).

На стр. 6

ЗА МЕСОПУСТНА ЗАДУШНИЦА

Тази Задушница е преди Великия пост, *в съботата преди Неделя Месопустна* (***Месни заговезни***).

Задушниците са установени за особено уърдно поменаване на покойниците. Това са *определени съботни дни* в годината, отредени за *заупокойни литургии*, за *панихиди* и *посещение на гробовете*.

Най-важните и уставни задушници са две: *Месопустната* – в съботата преди Месопустна неделя и Свето-Троичната – в събота преди великия празник Петдесетница.

Месопустната задушница е свързана с евангелското повествование за Страшния съд, което се чете на *следващия ден* – Месопустна неделя. Понеже *живи* и *мъртви* ще застанат пред Страшния Христов съд и ще имат нужда от Божията милост, то на тази Задушница се цели – **чрез добротворство и заупокойни молитви** – да се омекоти присъдата, която има да произнесе Всеправедният Съдия над живи и мъртви.

Тази Задушница стои под знака на надеждата, че ще се получи милост за проявената милост (Иак. 2:13). Най-добрата милост към своите близки покойници, неуспели да принесат плодове на покаяние, проявява онзи, който се моли за тях и в тяхна памет благотвори. Христос приема проявената към ближните милост като проява към Самия Него (Мат. 25:35-40).

Църквата е определила Месопустната задушница за поменаване на всички „от Адама до днес починали в благочестие и в правилна (православна) вяра наши праотци, отци и братя... всички, които Вода е потопила, Война е погубила, земетръс е унищожил, убийци са убили, огън е изгорил... ония, които са станали храна на зверовете, на птици и гадини, погинали от мълния и измръзнали от студ... всички, внезапно умрели и останали без законно погребение".

Архим. СЕРАФИМ,
из „Беседи за живота след живота", т. 2

ХРОНИКА България

Празникът на св. Харалампий в Търговище и Шабла

На **10 февруари** по случай храмовия празник на пръкрвата „Св. Харалампий" в гр. Шабла Варненският и Великопреславски митрополит д-р Кирил отслужи св. Литургия.

След светата служба на всички присъстващи на празника и на именниците бяха раздадени осветен корбан и жито за здраве.

Празникът продължи ред читалище „Зора", където по покана на сдружение „Обединени за Шабла" и църковното настоятелство на храм „Св. Харалампий" за шабленци пя народният изпълнител Илия Луков. Той присъства за пореден път и на църковната служба.

С думи на признание към тези, които се грижат за духовния живот в храма, се обърна кметът Красимир Кръстев и пожела още дълги години живот и здраве на тях, техните семейства и на всички жители на общината.

„Християнството е дало цял сонм изповедници на истината и мъченици за правдата, които сред мъки и кръв са доказали вярата си в истинския Бог. На 10 февруари св. Църква чества един мъченик, пострадал в началото на III век при император Септимий Север – свещеномъченик Харалампий" – така започна празничната си проповед старофорен иконом Славчо Проданов, председател на храм „Св. Йоан Рилски" в гр. Търговище.

Вече единадесета година пчеларите от общинския браншови съюз „Нектар" в града внимателно слушат св. Литургия, вземат участие в общите молитви и чакат освещаването на пчелния мед. След водосвета и многолетствието всички те поемат към кошерите, за да нагледат роните, да обменят опит и да поръсят със светена вода.

Варненска и Великопреславска митрополия

Празник в софийската митрополитска катедрала „Св. Неделя"

В неделния ден на **13 февруари**, когато Църквата слага началото на подготовката за предстоящия Велик пост с Неделята на Митаря и Фарисея, в столичната митрополитска катедрала „Св. Неделя" бе отслужена архиерейска св. Литургия. Тя бе оглавена от Техни Преосвещенства – Зненолски еп. Йоан, викарий на Софийския митрополит, и Браницки еп. Григорий, доскоро втори викарий на Софийския митрополит, а понастоящем избран за игумен на Троянската св. обител.

В съслужение с епископите бяха множество предстоятели и свещеномонаси на Софийска епархия и цялото храмово духовенство. Преизпълнените храма богомолци бяха в молитвена тишина и в очакване да чуят духовно наставление за настъпващия Велик пост, както и да получат за последен път благословение от Браницки еп. Григорий като викарий на Софийския митрополит.

По време на св. Литургия бяха постригани за четци и певци на св. Църква двамата братя Атанас и Манол Томчеви (на 14 и 12 г.) от гр. Банкя, които ще помагат в богослужението и енорийската работа на протойерей Василий Топузлиев, предстоятел на храм „Св.

Кирик и Юлита" в курортното градче.

В края на литургията еп. Йоан се обърна към Браницки еп. Григорий и му благодари от името на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит, от свое име и от името на всечестния клир на Софийска епархия за духовното и административно служение в епархията. Емоционално и братски искрено бе обръщението на еп. Йоан към еп. Григорий, който повече от три години участва редом с него и споделя трудностите при решаване проблемите на епархията. Той му благодари за неговата отзивчивост, братско съгласие и духовно подпомагане в трудните моменти. Накрая архиерят му благопожела здраве, бодрост и крепост, упование в Божия промисъл и искрена молитва за всички нас пред чудотворния образ на Божията Майка в Троянската обител.

На свой ред новоизбраният игумен на Троянския манастир благодари на Негово Светейшество за мъдрото ръководство и наставление през годините не общо служение и на еп. Йоан за помощта, братската подкрепа и насърчение през тези години. Той поздрави от името на Негово Светейшество, от своє име и от името на църковното изпълнение на епархията Зненолския еп. Йоан с неговия личен празник – рождения ми ден, като му пожела духовни и телесни сили, за да може все така усърдно да служи на св. Църква там, където Бог го е призовал.

Букети, цветя и поздравления получиха двамата епископи от ставроф. ик. Мина Минчев, председател на митрополитската катедрала, и от множество предстоятели на столични храмове. Благодарейки, еп. Йоан отбеляза, че в същия ден и друг свещенослужител отбелязва своя рожден ден – протойерей Василий Топузлиев от Банкя, на когото пожела здраве и духовни успехи.

С тръмко многолетствие, произнесено от тримата дякони, завърши празничното богослужение, след което Зненолският епископ дълго время раздаваше нафора и бе поздравяван от множеството християни.

На многая и благая лета, владико Йоане!

На добър час, владико Григорие!

Текст и снимки: Весела ИГНАТОВА

ДОКУМЕНТИ

Междуправославна подготвителна комисия в Шамбези

На 19 януари, в първото си за Новата 2011 година заседание Св. Синод на БПЦ във връзка с писмо-покана на Константинополския патриарх Вартоломей определи за свой представител в Междуправославната подготвителна комисия, която ще се проведе за разглеждане на останалите от дневния ред на Предсборната всеправославна конференция две теми: „Автокефалността в Православната църква и начинът на нейното обявяване" – трета фаза, и „Диптисите" Варненски и Великопреславски митрополит Кирил, който да бъде придружаван от д-р Павел Павлов, преподавател в Богословския факултет на СУ „Св. Климент Охридски".

Заседанията на МПК ще се проведат в Православланния център на Вселенската патриаршия в Шамбези, Женева, в дните 21-27 февруари 2011 г.

Паметта на свети Киприан в Русия

В свое писмо Московският и на цяла Русия патриарх Кирил благодари за писмото на Българския патриарх Максим относно увековечаване паметта на св. Киприан, чието име се явява символ на културно-историческото и духовно единство на руския и българския народ. В него руският първойерарх изразява поддръжката си за предложението на Комисията при Московския градски съвет за монументално изкуство – паметник на св. Киприан Търновски, митр. Московски, да бъде поставен на територията на храм „Св. Троица" в Голенищево, близо до мястото, където някога се намирала резиденцията на българския светител.

Инициативи по повод 110 години от рождението и 40 години от кончината на патриарх Кирил

На своето заседание от 20 януари Св. Синод на БПЦ взе решение по повод 110 години от рождението и 40 години от кончината на приснопаметния Български патриарх Кирил на 24 февруари да бъде проведена научна конференция в Аулата на Богословския факултет на СУ „Св. Климент Охридски".

По този повод на 26 февруари в ПКХП „Св. Александър Невски" ще бъде отслужена заупокойна св. Литургия от Негово Светейшество Българския патриарх Максим и архиереите на БПЦ.

По същия повод на заседанието си от 12 ноември Св. Синод реши на 4 март в гр. Пловдив да се проведе научна конференция, посветена на блаженопочиналия патриарх Кирил, след което ще бъде осветен паметник в негова чест.

В същия ден ще се открие и фотоизложба, посветена на приноса му за запазване на българските евреи по време на Втората световна война. На 5 март, в Бачковската св. обител, епархийските митрополити ще отслужат св. Божествена литургия и панихида.

Кандидатури за ръкоположения на свещенослужители

Светият Синод на БПЦ, след като разгледа постъпилите кандидатски преписки за ръкоположения на енорийски свещеници и свещеномонаси, на основание чл. 134 и във връзка с чл. 132 от Устава на Българската православлна църква реши да бъде публикувано името на следния кандидат:

Видинска епархия: **Иван Георгиев Василев – за дякон и свещеник, гр. Вършец.**

Празници във Велики Преслав

14 февруари във Велики Преслав е с трост на празник. Според църковния календар е Успение на св. Кирил Славянобългарски. По този повод тържествената света Литургия в храм „Св. апостоли Петър и Павел" бе отслужена от викария на Варненска и Великопреславски митрополит Кирил – Главинишки епископ Йоан. В съслужение с архиерея в богослужбата взеха участие председателят на храма йерей Николай Николов, архиерейският наместник на гр. Търговище старофорен иконом Славчо Проданов, свещеноиконом Неделчо Чанков, йеромонах Климент.

В проповедта си епископ Йоан припомни житието на св. Константин-Кирил Философ.

14 февруари се отбелязва и като Ден на археолога. По този повод в древната столица на България са си дали среща археолозите от Шумен и Преслав. Студено е, но отдалече може да се види малката групичка, която обикаля разкопките на величествения някога град и гледайки всичко миналото, прави планове за бъдещето.

На площада, за да отпразнуват Деня на лозаря, са кметът на Община Преслав г-н Димитър Бодуров, председателят на Общината, гостите. Фолклорният ансамбъл „Мизия" от гр. Търговище вече извива кръшни хора и радва събралите се с българска народна музика. Наградени са най-добрите частни производители на вино от прокуриста на „Винекс Преслав". Гости и домакини се отправят към лозята, където Негово Преосвещенство Главинишки епископ Йоан отслужи водосвет, пожелае благословеното и поздравите от Варненския и Великопреславски митрополит д-р Кирил, поръси лозята за берекет и всички заедно извършиха заряжаването на лозниците.

Валентина ПРОДАНОВА

IN MEMORIAM

На 10 февруари след кратко боледуване се престави в Господа дългогодишният служител на Сливенска митрополия СТОЯН РАЛЕВ ГАРДЖЕВ

Стоян Ралев Гарджев е роден на 10 февруари 1945 г. в с. Росеново, община Средец, Бургаска област. Завършил е Софийската духовна семинария през 1966 г. и Духовната академия през 1972 година. На 1 октомври 1972 г. е назначен на работа в Сливенска митрополия.

Стоян Гарджев имаше голяма вяра в Бога и бе ревностен църковник, не пропускаше ден да не посети храм „Св. София" в Сливен, където бе църковен певец. Със своята дейност той ще остави светла диря в живота на Сливенската епархийска църква, която загуби свой предан и ревностен служител.

Опелото му бе отслужено на 11 февруари в храм „Св. София" от Сливенския митрополит Йоаникий и свещеници от Сливенска епархия.

Бог да упокои душата му в селенията на праведните!

Сливенска митрополия

Можем ли да помогнем с нещо на починалите наши близки – сродници, приятели, добри познати

Слава Богу, това е възможно! Божието милосърдие е безгранично, а смъртта, колкото и могъщ враг на човека да е, не може да победи нашата любов към ония, които тя временно ни е отнела.

И така – с какво можем да помогнем на починалите, за да стане тяхната участ по-добра? Разбира се, че с молитва за тях и даване милостиня в тяхна памет.

Нашата молитва за починалите има своите дълбоки догматически и психологически основания. Бог не е Бог на мъртви, а на живи. За Него всички човеци – и починали, и живи – са с еднакво достойнство, а граница, която ние прокарваме между живи и покойни за Него не съществува. Поради това отслужването на панихиди изключително подпомага душата на покойния.

Често починалите се явяват на живите, за да поискат нещо от тях – някаква вещ, дреха, храна... като че ли се нуждаят от тези неща и на оня свят. Разбира се, всичко това вече не ги ползва в задгробния свят, но пожелавайки едно или друго от живите, те напомнят за себе си и по косвен начин дават да се разбере, че се нуждаят силно от нашата молитва, която ние извършваме, като отвикваме свещеник да отслужи панихида на гроба, в дома или църква за упокоение в тяхна памет.

Най-силна и най-чута е молитвата за починалите по време на светата Литургия.

Тогава в тяхна памет от просфорите се изваждат частици, които се потапят в животворящата Кръв Христова с молитвата: „Прости, Господи, греховете на тези, които споменахме тук при пречистата Твоя Кръв и заради молитвите на Твоите светии!“

А св. Йоан Златоуст говори така и за споменаването на починалите през време на Литургията: „Когато целият народ и свещениците стоят с издигнати ръце (*горе имеи сердца!*) и когато се принася страшната Жертва, то как няма да умилостивим Бога, като се молим за починалите?“ Любовта ни към нашите покойници е второто доказателство за тяхното безсмъртие в задгробния свят, затова ние продължаваме да ги обичаме и след тяхната телесна смърт. Нашата любов към тях тогава дори се засилва. Любовта е най-великият дар Божи на човека и смъртта е безсилна да я победи.

И така, нашата вяра в Бога и нашата любов към починалите прави скръбта ни по тях по-лека и ние не тъгуваме безпределно и безутешно за тях като „другите, които нямат надежда“, т. е. като неизвярващите и езичниците. Прекомерната скръб за починалите е голям грях към Бога, защото издава маловерие и показва, че любовта ни към Господ е много по-малка в сравнение с любовта ни към свидния покойник. Ние трябва да тъгуваме за покойниците си само ако те са починали некръстени, неизповядани, непричастени, неопити от свещеника и, не дай си Боже, ако сами са поегнали на живота си. Но и в тези случаи не трябва да лишаваме близките ни починали от нашата молитва и милостиня, а с двойно по-голямо усърдие да предстоим пред Бога за тях, вярвайки, че за Него няма нищо невъзможно.

Братя и сестри, записвайте имената на вашите починали сродници, приятели и близки на св. служби; записвайте им по-често св. Литургия; извикайте на гробовете им свещеник, който да отслужи в тяхна памет панихида не само на кръгли годишнини, а на всяка Задушница и на всеки по-голям християнски празник и раздавайте милостиня за тях.

Варненски и Великопреславски митрополия, обществен комитет „Православни ценности“

140 години храм „Св. Харалампий“ в с. Варненци

На **10 февруари**, Св. Харалампий, едноименният храм в с. Варненци, Тутраканска духовна околия, навърши 140 години от построяването си. Той е единственият храм посветен на Христовия священомъченик в Русенска епархия.

Негово Високопреосвещество Русенски митрополит Неофит в съслужение с Месемврийския епископ Яков и Тивериополския епископ Тихон, председател на патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“ в София, отслужи Божествена св. Литургия по повод храмовия празник и годишнината от построяването на храма. Голямо множество свещеници взеха участие в празничното богослужение.

Проповедта за празника прочете Анчел Младенов, секретар на Русенска св. митрополия. След заамвонната молитва от св. Литургия митрополит Неофит сложи приношенията от мед, които по традиция се освещават в деня на св. Харалампий. След това бе прочетена историческа справка за храм „Св. Харалампий“ в с. Варненци.

Кметът на селото г-н Георги Василев се обърна с благодарствено слово към всички присъстващи. Той завърши словото си със следната молитва: „Отче наш, дай ум и разум и влей добро в сърцата на властващите.

Дай ум и разум и влей добро в сърцата на всички нас, за да го бъде нашето село Варненци, за да я бъде нашата Татковина България. Амин!“

Епископ Тихон прочете Призива на Св. Синод към православните християни в България във връзка с пребряването на населението и жилищния фонд.

В празника на селото взе участие също и кметът на Тутракан г-н Георги Георгиев. По време на празничната агапа бе прочетено стихотворение, посветено на св. свещеномъченик Харалампий, написано от ставр. иК. Евгений Дечев.

Протодякон Кирил СИНЕВ

АМВОН † КИРИЛ, Патриарх Български

БЛУДНИЯТ СИН

На всички е позната притча за Блудния син: По-малкият син на един богат баща поискал да вземе дела от наследството, който му се падлага; взел го и отишла в далечна страна, където го разпилял в разпътен живот. След като изпаднал в голяма нужда и глад, главил се да пасе свинете на един от жителите на онази страна. Най-подир синът се сетил; разбрал, че е сторил голям грях и се разкаял. А след разкаянието решил да се завърне и да моли баща си за прошка. Така и сторил. Бащата го приел с любов и в бащиния дом настанало бесение, защото умрелият син възкръснал, изгубеният син бил намерен.

Чий образ има Иисус Христос предвид, когато разказва тая тъй изразителна по художественост и психологизъм притча – дали на някой млад и неопитен човек, дали на някои само хора, или има предвид изобщо човека в неговите богоотстъпления? Да, Иисус Христос рисува образа на тия, които отстъпват от волята Божия, за да живеят своеволно, разпиляйайки добрите богатства на душата си, наследени от Небесния Отец. Иисус Христос има предвид и нас, които носим Неговото име. Носим ли това име, ние свидетелстваме, че сме при Него, т. е. в Бащиния дом, и сме покорни на Бащината воля. Но и ние се отдаляваме от Божията воля; богоотстъпваме, колчем не й се подчиняваме.

Кой ли от нас не греши и не се провинява пред Божието величие, пред Неговата бащинска любов и пред неизтощимото Му дълготърпение? Трехът ни препъва и по нашите пътища, защото той простира примките си вредом, дето бихме минали, упътени към доброто. Та нали от доброто иска да ни отбие, още докато сме на здрав път да ни повали? Понякога издън земя злото пропълзява, за да ни скрие в тъстака на своите потаи, сякаш сме се скрили от окото на човеците, на съвестта, на Бога. Да, често биваме виновни пред Бога, често биваме заблудени синове на благия Небесен Отец.

Разгледа ли всеки своя живот, ще види твърде много случаи на богоотстъпление. Макар да призоваваме Божието име и с това да изповядваме желанието си да бъдем в Бащиния дом, все пак твърде често богоотстъпваме. И се оправдаваме думите на Иисуса: „Не всеки, който Ми казва: Господи, Господи! ще влезе в царството небесно, а оня, който изпълнява волята на Моя Отец Небесен“ (Мат. 7:21).

Всеки, който напуска вътрешния храм на своята душа, тръгва по пътя на изпитанията, по опасния път, който води до духовно обедняване. Никогашните светли двори на душата запустяват и не радват вече човека.

Отстъпли ли от закона на доброто, не секва ли полетът на духа, тъй като сърцето е натежало от безпътност и духът от безкрили мисли? Как тогава да се възземаме към висшето, което понякога тъй много ни е притеглило със своята прелест; кости ни е вдъхновявало за мъдър живот и ни е давало истинско духовно удовлетворение?

Много изкушения стоят по нашите пътища и може да ни примамят, за да се отклоним от Божията воля. Изкушения като зли примамници дебнат с ласки и обещания, а подир, проникни ли грехове у нас, горят като накалено желязо. Тогава сърцето се мъчи, защото нерадостен му е вече животът. Но идеи за сърцето да порони въздишки, защото е видяло тъмния лик на безпътицата, която го е стресла с дъбока трътка.

Иисус ни вижда и в греха, и в колебанията, и в начеканите на разкаянието. Той всякога ни вижда, даже и когато себе си не съзираме да видим, вътреш искренто ни старание да не се крием поне от себе си. Затова Той изписва с внушителна багреност образа на разкаяния син, за да го доближи до нас и до нашата съдба, за да видим себе си. Това е Иисусова ръка, с която ни подхваща, за да ни подкрепи, да разтърси духовната ни слабост, да оживи вероломбието ни и да ни покаже пак думите на богосинчеството.

Но трябва да осъзнаваме греховете, да скърбим поради тях, да се разкайваме и силно да желаем вече да не ги повтаряме.

Всякога трябва да сме послушни на Божията воля, тъй като Иисус, нашият Спасител, е бил богопослушник до смърт. Той ни остави най-съвършения пример на богопослушание. Във вътрешния момент, когато трябваше да изпитва и да приеме смъртта, Иисус каза: „Отче Ми,... нека бъде Твоята воля“ (Мат. 26:42). Целият живот на Иисус е бил подчинение на волята на Небесния Отец.

Така и св. апостоли са следвали Божията воля и са били богопослушници. С усърдие са стояли в дома на Небесния Отец и не са го напускали. Ако се е случвало някой да препъне нога са поради човешка слабост, то са плачели с своя грях и горчиво е плакал (Мат. 26:75).

Като християни ние не трябва да отпадаме от волята Божия, но да се стремим да я осъществяваме в нашия живот. Св. ап. Павел казва: „Или не знаете, че тялото ви е храм на Духа Светаго, Който живее във вас и Когото имате от Бога, и че не принадлежите на себе си? Защото вие сте скъпо купени. Затова прославете Бога в телата си и в душите си, които са Божии“ (1 Кор. 6:19-20).

Ние сме храм Божи, понеже сме изкупени от Господа Иисуса. Чрез изкуплението не само се очиства вътрешният ни живот, но и се превръща в храм Божи.

Отстъплението от Божия закон е бягство от собствените ни души, бягство от тоя вътрешен храм Божи, в който живее Дух Светъ. Който побегне от храма на своята душа, той ще живее не с богоукрасена душа, в който Бог е вложил Своя образ.

Затова да не бягаме от храма на душата си, а да пребъдваме в него, там всякога да се вслушаме в гласа на Небесния Отец и да следваме Неговата воля за добро. Трябва да прославяме Бога и с телата, и с душите си, и с чист живот, и с добролюбие, и с благородни стремежи.

Които пребъдват в Бащиния дом, пребъдват в собствените си души като в храм Божи и така прославят Бога. А който Бога прославя, ще бъде и сам прославен; който Бога благославя, ще бъде от Него благословен.

Нека да пребъдваме в Божните пътища, за да имаме радостта на Божиите синове. Амин!

1960 г., храм „Св. Троица“, София

КРЕМАЦИЯТА НА ПОЧИВАЛИТЕ – безвъзвратна забрава или вечна памет

• Нехово Високопреосвещенство Николай, митрополит Месогейски и Лавреотийски, Председател на Специалната синодална комисия по биоетика и деонтология на Българската православна църхква

По отношение на чувства и мисли, изразявани християнска вяра има две основни истини. Първата е, че човекът е психосетелна единица, а втората – че душата му е вечна по своята природа. Неговото тяло е тъй, че отвсякъде е ограничено, а душата – безкрайна.

В такъв смисъл душата се пали в тялото и го пребивява в храм. Тялото, съхранявано съдържанието на душата, е затвор.

Но когато в живота не сме увиждали тялото си и от любов към своя дори не сме го пазили, когато то е изнасилвано от другите, когато, „лепнато" в тоя свят, продължава обича не изгнъ него – слиза на

УРАВНИЛОВКА НА ХОРАТА

Костите подсказват за многогодишно съществуване на едено тяло и имат какво-то правилна, така и разлика. Едно са кокалчетата на малко дете, друго са костите на възрастен индивид. Еди-ка чувствие, друг – животинските. Но изгорят ли, дадени ти уединаваш. Дори и кто те за занаят и не е разпрыснат, то разлика-гато те фрикаднеш в костите е нече различно. Заедно с домашните кокалчета – ка е заличен и човешкият образ. А когато се е разрекъсне остъкъл от пепел-та, със прахната общественоучаване се оключва и заличаването на всяка сила от пространството на двете-ата тоя свят. Единствоцаквата смърт с принадлежа-ма фиаологовата.

Човешките останки не са формата на уединаваме-ата и изчезнали, а са идентичност на вида, на личността и на нейнотоа прилъстване. Борбата да запазим костите, мощите, всячко какаото можем от човека, на тоя свят е та-

ралелна на нуждата ни да запазим колкото може по-вече личности на другите. Нашето уважение към чо-вешкото тяло произтичаща вярата ни в безсмъртна-та душа.

МЪРТВИ ИЛИ СПЯЩИ

Почиваните не са мъртви, а са спящи. Тялото-то е затворено в гроба, обкръ-жено – и очаквано на въ-кресението. Ще бъдем-е спящите. Но, спящата съдържа-ния на тоя свят, е ограничена, а душата е безкрайна. Тя е отворена за Бога, обхваща-ща цялата вселена и е ограничена в тялото и не го изразя, а го остава да изтлее. Тоя-ова, че щом природа-та позволи да се запази-ваемо, остава, тоя-ова-ка, е заличен и е, ако-то, е изгорен, е, ако-то, е, ако-то, е, ако-то

Светата Четиридесетница – духовна арена за венеца на живота

От стр. 1

Портите към стадиона и пристанището се отварят и Църквата ни подканя: „Поприще добродетелей отверзеся, хотящии страдалчествовати, внидите..." (Стадионът на добродетелите се отвори, тези, които желаят да се състезават, влезте...).

Христините влизат в стадиона не като зрители, а като атлети, които ще се състезават за венеца на живота; не като пътници, а като моряци, които ще откарат кораба на живота до тихия пристан на Обетованата земя. В Триода не намираме поезия, възляваща християни, които вместо към арената тръгват към трибуните, вместо към кораби се насочват към крайбрежните пейки, откъдето да наблюдават, да ръкопляскат или да съдят, защото такива нищо не получават, а сѣ. Църква иска да види всички ни венценоси и жители на Обетованата земя. Ето защо от момента на събирането ни пред тоя стадион и пред тоя открито море сѣ. Църква ни насърчава с примера на подобнострани нам човеци, които преди нас са се подвизавали на срещнали Бога, опознали Го и Го възлюбили. Бог ги водел, пазел, хранел и сключил Завет с тях.

Към тези постници и поети светите отци прибавят и много

други образи от Стария Завет

между които са:

Ной и потопътъ, който покри земята в продължение на 40 дни и 40 нощи, за да изтреби всички грешници и обновяи живота;

Енох, който благодарение на въздържания си живот не познал смърт и преминал жив в небесата;

Самуил и Самсон, които чрез поста станали: единият – пророк, а другият – храбър водач;

Иисус Навин, който със силата на поста въвел Божия народ в Обетованата земя;

Йосиф, който благодарение на въздържанието си станал управител на Египет и спасителя на своя народ;

Давид, който чрез поста победил Голиат и получил царство;

Елисей, който с пост възкресил мъртвото дете;.

Исаия, който постейки, станал избран съсъд на боговидение и пророчество;

Иона, който благодарение на поста се спасил от утробата на кита и станал предобраз на Христовото възкресение;

Ниневитяните, които с тридневния си пост умилостивили Бога и се спасили от Неговия справедлив гняв.

Всички изброени поети от Стария Завет

са предобраз, сенки

Господ Иисус Христос чрез четиридесетдневния Си пост в пустинята даде изпълнението, истината, действителността, като изпълни Божията воля и ни изведе от властта на греха. Той, Новият Адам, поста, за да развързяне непослушанието на стария Адам към закона на света. Той като Енох не видя тление, като Ной възроди света, като Йосиф излезе от затвора на смъртта и управлява мисленния Египет, като Самуил и Сампсон извърши чудеса, като Иона излезе от утробата на ада, като Даниил и Тримата отроци разкъса устата на мисленните лъвове и угаси огъня на греха, като Иисус Навин въведе народа Си в Обетованата земя и като Моисей стана Законодател на Новия Израил.

При всички тези образи химнографите подчертават новия закон на поста, чрез който Господ ни дава възможност да се очистим и станем съобщници на Неговото Възкресение, за да вкусим от плодовете и на вечните блага. Така

постът в Новия Завет

получава христологичен характер и става един от начините за подражание на Христа. Всеки, който пости в определените от Църквата дни, подражава на Христа, мистично се преобразява, живее в Христа, става съработник на Христа при изпълнението на плана на Божието Домостроителство за спасението на човека и света.

Светата Църква през предпасалния период ни дава и примера на подобностраст нам човеци, които подражавали на Христа, се оказали „победители на греха". Това са:

Всички мъже и жени, просияли в пост, чиято памет ни честваме в *събота преди Сиропустна неделя*, „та като имаме под очи тяхната памет и борба, пише химнографът, да станем по-силни за стадиона и като вземем от тях пример и помощ, да се насочим към духовни подвиги, знаейки, че и те са били подобни на нашето естество". Той ги назовава духоносни, богоносни, зорници, ангели, цветя на пустинята, бисери, велики страдалци на чистотата, приснопаметни царе на страданието, дом на премъдростта, светилници, ангелоръдени, огнеявлени, небомъдрени, стълбове на въздържанието и пр.

Св. влчк Теодор Тирон, чиято памет честваме в събота на Първата седмица на поста. Той се явил насън на Цариградския патриарх Евдокий, за да му поръча християните да не ядат пред първата седмица на поста от храните на пазара, опръскани с идоложертвена кръв по заповед на император Юлиан Отстъпника, а да си варят жито (в сихаитски диалект – коливо) и да ядат от него. Св. Църква ни сочи живота на св. вмчк Теодор, който се показал „твърд в страданието и търпелив в болките" и който обярнал „отстъпничеството от Христовата вяра в суетна интрига".

Светите отци, чиято памет честваме в Първия неделен ден на Великия пост, които победиха иконоборците и защитика Православието: *св. Григорий Палама*, Солунски архиепископ, аскета, бореца, съзерцателя на несъзданната светлина; *преп. Йоан Лествичник*, аскета, който е прекарал 40 години в Синайската пустиня и написал своята „Лествица" от добродетели; *преп. Мария Египетска*, чрез живота на която сѣ. Църква ни сочи как една блудница чрез покание и пост можа да стане победителка на греха, събеседница на ангелите и невеста Христова. Всичко това ни дава сѣ. Четиридесетница.

Сега е времe да отговорим и на третия въпрос, който си поставихме:

какво изисква сѣ. Четиридесетница от нас

Св. Четиридесетница изисква от нас не само пост от животински храни и произведения, а и **ревностно участие** в богослужението чрез смирена молитва. Първият тропар, с който почва Триодът, гласи: „Брат, да не се молим по фарисейски, защото който превъзнася себе си, ще бъде унизен. Да смирим себе си пред Бога с митарски пост, като викнем: очисти ни, Боже, нас грешните".

Св. Четиридесетница иска от нас **покание**. Вече чуваме да се пее на бдението: „Жизнодавче, отвори ни дверите на покаянието, защото моят дух, който носи изяло осквернен телесен храм, бъга към Твоя свят храм: но като щедър, очисти го с благоутробието на Твоята милост".

Св. Четиридесетница иска от нас да не забравяме, че **Бог е любвеобилен Баща** и че няма грях, който би могъл да ни отдели от Него, стига като Блудния син овреме да се върнем в „бащиния дом", да паднем пред Него и от дълбините на душата си да викнем заедно с химнопесеца: „Отче благий, отдалечих се от Тебе, не ме изоставий, и не ме прави непотребен за Твоето Царство".

Св. Четиридесетница обаче иска от нас да не забравяме, че **Бог е и справедлив Съдия**, за да живеем тъй, че „да чаа на Съда да дадем добър ответ пред Него" и химнографът продължава: „Така да живеем: да нахраним гладните, да напоим жадните, да облечем голите, да подслоним странниците, да посетим болните и които са в тъмници", за да бъдем причислени към ония, които „макар и да са съгрешили, не се отстранили от Бога" и заслужават да живеят „в страната на живите".

Св. Четиридесетница **иска от нас** да пазим поста така, както са го спазвали старозаветните праведници и да подражаваме на Христа по опита на всички мъже и жени, просияли в пост през всички християнски времена, за да станем чисти, твърди, премъдри, кротостноси, богоносци: да отбягваме мерзостта, както ни повелява св. Теодор Тирон; да пазим Православието, както ни учи св. Григорий Палама; да се изкачаваме по Лествицата на добродетелите, както ни поучава св. Йоан Лествичник, да постигнем праведност, както ни го показва св. Мария Египетска.

Св. Четиридесетница иска от нас, както се молим въ всяка Преждеосвещена литургия, „да се подвизаваме с добрия подвиг, да преминем времето на поста, да запазим вярата неразделна, да смажем главите на невидимите змии, да се явим победители на греха и неосъдително да достигнем и се поклоним на светото Възкресение".

Изпълнени ли всичко това, нека бъдем сигурни, че сме се приобщили към Кръста и Възкресението на Господа, който е залог на това, че ще бъдем наследници на Божието Царство – венценоси и жители на Горния Йерусалим.

И тъй, християни, арената ни чака. Да започнем четиридесетдневното състезание с греха, за да получим венеца на живота.

ПБЧ

Бедни духом са не тези, които са се отрекли от света и търпят само Божия бедност, а тези, които са оставили всяко зло и непрестанно жадуват помнението на Бога.

Преп. авва Исаия

Затова всеки, който се кае, трябва да насочи целия си подвиг към това, щото да бъде излекуван от Христа Господа, да се освети и да приеме сила за изпълнение на Божията Воля и Неговите заповеди.

Св. Симеон Нови Богослов

По-славни и силни от всичко хора са тези, които имат страх Божий, макар и да са били доведени до крайна бедност.

Св. Йоан Златоуст

След добро начало идва и прекрасен край... Ето началото, което носи на хората добър край – свято се труди за очистване на живота!

Св. Григорий Богослов

Из „Бисери от духовната съкровищница на светите отци", превод:

† Сливенски митрополит ЙОАНИКИЙ

Иречe старецът...

СТАРЕЦЪТ КЛЕОПА ЗА ГОРДОСТТА И СМИРЕНИЕТО

Старецът Клеопа (1912-1998) е съвременен равноапостол на Румънската православна църква. Игумен на манастира „Сихастрия", той е преследван от комунистическите власти – два пъти лежи в затвор, подвизава се дълги години из горите на Молдова, от където пише и известното си „Ръководство за духовен живот на свещениците и миряните".

През 1977 г. отива на поклонение в Света Гора, с намерението да остане там. Посещава голяма част от светогорските манастири и когато стига при стареца Паисий, му поискал съвет: „Отче Паисие, бих искал да остана на Света Гора. Вие какъв съвет ще ми дадете?" Старецът Паисий, който бил наясно с прозорливост, му казал: „Отче Клеопа, ако останеш на Света Гора, ще бъдеш едно от цветята, красящи с духовния си цвят

Старецът Клеопа

Света Гора. Но ако си отиден в Румъния – а ти това направи, отиди си – ти ще си като апостол! Това е самата истина".

Отец Клеопа тогава послушал дадения му съвет, приемайки тези думи като Божии слова, отправени към него.

Старецът Паисий

Брат (монах): Преподобни отче, моля Ви, кажете ми какво е гордостта и колко вида бива тя?

Старецът: Знай, братко, че гордостта това е началото и коренът, и източникът на всеки грях и всяко беззаконие. И тъй като ти попита какви видове бива тя, то знай, че какво казва св. Григорий Двоеслов, гордостта има пет степени. Но, за да се разберат тези степени, първо трябва да разберем, че благата, с които се гордее гордият, са само пет вида:

а. ***природни блага*** – т. е. съобразителност, красота, храброст и други такива;

б. ***блага придобити*** – т. е. знание, мъдрост, майсторство и други такива;

в. ***случайни блага*** – т. е. богатство, слава, длъжност в обществото и други такива;

г. ***волеви блага***;

д. ***духовни блага*** – т. е. дар на пророчество, чудотворство и други такива.

И така, братко, на **първата степен на гордостта** се ръкоположи тази блага за дадени му от Бога, но не даром, а си мисли, че е станал достоен за тях.

Третата степен на гордостта е, когато човекът си мисли, че притежава някакви дарования, а всъщност няма.

Четвъртата степен е, когато някой притеснява другите хора и иска от тях да го почитат като по-достоен от тях.

Петата и последна степен на гордостта е, когато човек потъпква свещените закони и не им се подчинява така, както са ни предписали тоа светите отци.

Знай още, братко, че гордостта има дванадесет дъщери: тщеславие, любопитство, превъзхождане на ума, самохвалство, леност, дързост, лицемерно изповедание, самоправдаване, вероотстъпничество, своеволие, самочиние и пълно привикване съм греха.

– Но, отче, как гордостта се заражда в ума на човека?

– Гордостта, братко, обикновено се заражда в ума на човека по следните причини: самолюбие, тщеславие, самомнение, непознаване на себе си, неразумен и неумерен пост, отделен начин на живот, т. е. самочиние, когато човекът живее воден от своя си само ум и не търси съвет от другите.

– Преподобни отче, колко вида бива гордостта?

– Гордостта, братко, бива два вида. А именно: гордост на нашата воля и гордост на ума.

– А кои от тях е по-лоша и по-опасна?

– Знай, братко, че по-опасна е гордостта на ума.

– А защо гордостта на ума е по-опасна от гордостта на волята?

– Ето защо: гордостта на волята, тъй като лесно се разпознава от ума, полесно се поддава на лечение. Тя по-лесно може да се подчини на това, което трябва да прави. Но когато умът е поразен от гордостта и е твърде уверен, че неговите съждения са по-правилни от съжденията на другите, тогава как да го излекуваш? Като мисли така, как може да подчини мисленето си на някого, като не смята другите за по-добри от себе си? Окото на душата – а това е умът, с помощта на което човек разпознава и очиства гордостта на волята, остава немощно, слепо и превзетливо с гордост. Кой може тогава да го излекува? И ако светлината, която е в човека, е тъмнина, и указателният знак е насочен в погрешна посока, то как може такъв да осветява и да направлява другите?

Затова, братко, нее трябва да се противопоставяме най-бдително и твърдо на тази опасна гордост на ума. И с много усилия да й се противопоставяме, да обуздаваме горещата разюзданост на ума. А своето мнение да покоряваме на мнението на другите и да ставаме безумни заради любовта Христова, за да можем да помъдреем, според както е казано: „Ако някой от вас мисли, че е мъдър на този свят, нека стане безумен, за да стане мъдър" (1 Кор. 3: 18).

И така, братко, разбери, че гордостта на ума – това е бесовска болест, защото човекът, поразен от нея, смята, че е велик, че е по-умен от другите и повече не се нуждае от съвет и от помощта на когото и да било. Преблагият Бог да запази и нас от тази страст и бесовска болест!

Сам Бог чрез пророк Исаия окайва поразените от тази болест, като им казва: "Горко на ония, който са мъдри в своите очи, и разумни пред самите себе си!" (Ис. 5: 21). И великият апостол Павел ни заповядва: „Не мислете за себе си високо, а носете се смирено" (Рим. 12: 16). И Соломон казва също: „Не се смятай за мъдрец" (Притч. 3: 7).

Затова мисля, братко, от казаното можеш добре да си изясниш, че гордостта на ума е по-лоша и по-опасна от гордостта на волята. Знай също и че гордостта на ума, както и гордостта на волята, е зло, което е многообразно. И това многообразно зло на греха на гордостта божественият св. Йоан Лествичник описва по следния начин: „Гордостта е отхвърляне на Бога, бесовско изобретение, презрение към човеците, майка на осъжданото, изчадие на похвалите, знак на безплодие на душата, прогонване на Божията помощ, предтеча на безумието, виновница за паденията, причина за беснуване, извор на гняв, врата на лицемерието, крепост на бесовете, пазител на греховете, причина за немилосърдието, непознаване на страданието, жесток изтезател, безчовечен съдия, противник на Бога, корен на хулата".

Виждаш ли, братко, колко много-образно зло е гордостта? Затова Свещеното Писание нарича гордия нечист пред Бога, казвайки: „Всеки горделив по сърце е гнусота пред Господа" (Притч. 16: 5). Но и този, който се сближава с гордия, нарича нечист, като казва: „Който се до катран допира, ще се очерни, и който с горделив общува, като него ще стане" (Сир. 13: 1).

Затова, брате, този грях е крайно мерзък пред Бога и Той го наказва твърде сурово.

– Аз разбрах добре, преподобни отче, колко е вреден грехът на гордостта. Но моля Ви, кажете ми как можем да избегнем огромната опасност на този грях?

– Братко, най-голямата добродетел, която ни спасява от греха на гордостта, е смирението!

– Но какво е смирението, преподобни отче игумене?

– Този път, брате, ти ми зададе много труден въпрос.

– Но защо, отче, този въпрос да е труден?

– Ето защо, брате. Защото висшата добродетел не може да се изрази от никой, освен от този благоизвол човек, който е преуспял много, вървейки по пътя след Господа, и на дело е достигнал до върха на всички добродетели. Защото най-високото от всички блага е смирението, което Бог дава на човека както венец на всички добродетели, т. е. само на съвършените. А аз, грешният и слабият, който още не съм пристъпил кам нито една добродетел досега, как да ти говоря за нея и да ти покажа какво е смирението, с което Бог удостоява съвършените?

– Преподобни отче, ако смятате, че не можете да кажете нищо за смирението от Вашия опит, моля Ви, кажете ми поне нещо за него, което сте научили от поученията на светите отци и от Свещеното Писание?

– Ако ти, брате, поставяш така въпроса: какво ми е известно за смирението от светите отци, то с това ми даваш дръзновение да ти кажа поне малко за тази дивна и висша добродетел на смирението. Послушай, брате, някои свидетелства от светите отци за блаженото смирение.

Свети Исаак Сирин нарича смирението „дреха на Божеството", защото Словото, като се въплъти-ло, се облякло в него. Същото казва за смирението и божественият отец свети Ефрем Сирин: „Смиреномъдрието е одеждата на Бога".

Свети Йоан Лествичник нарича смирението съкровище, което се пази в крехки съдове, и казва, че никое слово не може напълно да изясни свойствата на това духовно съкровище. Този свят и божествен отец казва, че смиреномъдрието е безмерна благодат в душата и само тези, които са я познали от собствен опит, т. е. в живота си, само те знаят нейното име; че смирението е духовно учение на Господ, което духовните приемат в одаята на душата си посредством ума, но не може да се изясни с думи. Затова помисли, братко, ако толкова велик и блажен отец като свети Йоан Лествичник казва, че смирението не може да се обясни с думи, то как мога аз, грешният и неразумният, да ти кажа какво е смирение?

От свидетелствата на тези божествени отци ние можем доняякъде да си представим колко велика и безценна е тази най-висша и всечестна добродетел на смиреномъдрието. И това разбиране за неизреченото благо на смирението, което Бог ни е открил чрез Своите светии, трябва да ни удовлетворява и да не изпитваме онова, което е над нас, за да не изберем за себе си вредата вместо ползата, според както казва божественият Григорий Богослов: „Необузданото гледане към висшите нещо може да ни събори в пропастта".

– Преподобни отче, на мен, простия човек, ми се струва, че тези свети отци говорят много възвишено и прекалено изтънчено за смирението. Затова, преподобни отче, моля Ви, ако е възможно, дайте ми някои по-прости поучения, които да са по-близко до моето разбиране?

– Брате, ако свидетелства на тези трима свети отци за смирението ти се струват прекалено високи и изтънчени и искаш по-леко и понятно поучение, тогава прочети в „Патерика", особено в глава четвърта и десета, където освен другото, можеш да намериш и това: „Някой си брат попитал стареца си:

– Отче, що е смирение?

Старецът му отговорил така:

– Смирението – това е да считаш себе си за недостоен и за най-грешен от всички на света и да се покоряваш на всички.

Братът пак запитал:

– А какво значи да се покоряваш на всички?

Старецът отговорил:

– Не се старай да гледаш чуждите грехове, а гледай своите грехове и пороци и непрестанно моли Бога за прощение!"

Ето, брате, едно достатъчно просто и лесно поучение за смирението. Само Бог да ни помага да не го забравяме никога и да постъпваме така, както учи този блажен старец – да имаме винаги пред очите на ума си тежестта на нашите грехове, да ги оплакваме и никого да не осъждаме.

Превод: Борислав АВРАМОВ

Поклонението на мощите на св. Йоан Кръстител в София

Негово Високопреосвещество Сливенски митрополит Йоаникий освещава разкопките на остров Свети Иван и благославя възобновяването на проучванията още през 2008 година. На 1 август 2010 г. реликварият, намерен при разкопките на остров Свети Иван край Созопол, е отворен от комисия специалисти в Историческия музей на града. Малко по-късно, след направените антропологични изследвания, проф. д-р Казимир Попконстантинов, ръководител на проучванията, потвърждава, че мощите действително са на св. Йоан Кръстител.

Откритият на 28 юли 2010 г. в олтарната част на най-стария храм на острова алабастрен реликварий съдържа каменна кутийка, в която мощите са положени. Върху нея има надпис на гръцки език, от който става ясно кой е притежателят им. В нея са положени костици от ръка, лицева част и зъб на Кръстителя на нашия Господ Иисус Христос. Именно част от черепа и едната ръка на св. Йоан Кръстител са се пазили в Константинополската патриаршия, а храмът на острова е част от вероятно най-древния манастир „Св. Йоан Предтеча", датиран към края на IV и началото на V век.

Светите мощи бяха предадени на Сливенския митрополит Йоаникий и положени за поклонение на вярващите в созополския храм „Свети Георги", който притежава и частица от Светия Кръст Господен и мощи на св. Андрей Първозвани.

На 12 ноември 2010 г. по решение на Светия Синод на БПЦ и с благословението на Негово Високопреосвещество Сливенски митрополит Йоаникий, в чийто диоцез е крайморският град, реликварият с мощите бе транспортиран до София за поклонение в катедралния храм-паметник „Св. Александър Невски". Мощите на св. Йоан Кръстител бяха посрещнати от архиереите от Светия Синод на БПЦ, преосвещените епископи и многобройно свещенство при празнично биене на камбаните и пеене на тропара „Спаси, Господи, люди Твоя".

Пристигането на светинята в столицата предизвика голям обществен интерес и желание у мнозина да се поклонят пред мощите на св. Предтеча и Кръстител Господен Йоан. При голямо струпване на представители на средствата за масова информация и благочестиви граждани те бяха внесени в центъра на храма, където духовенството, во главе с Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Максим отслужи молебен пред светите мощи.

На молитвеното последование, за да се поклонят на мощите на Христовия Предтеча, бяха дошли и много официални лица, сред които председателят на Народното събрание Цецка Цачева, кметът на столицата Йорданка Фандъкова, министърът без портфейл Божидар Димитров и посланикът на САЩ в България г-н Джеймс Уорлик, министри и депутати. В храма бе и откривателят на светите мощи проф. Казимир Попконстантинов.

След молебена започна поклонението пред светинята. То продължи както по време на последвалото бдение, което бе отслужено от високопреосвещения Сливенски митрополит Йоаникий в съслужение с архим. Йоан (Стойков), архим. Дионисий (Мишев), свещенство и дякон Иван Петков, така и след това през цялата нощ.

В молитва пред иконата и светите мощи на св. Йоан Кръстител преклонха глави първо духовенството, а след това и миряните, изпълнили храма и околохрамовото пространство, застанали търпеливо в очакване да целунат светинята.

Грижата за реда в храма бе възложена на ученици от Софийската духовна семинария и църковни служители, а около него – на органите на реда. До светите мощи по предварително изготвен график дежуряха свещеници и монаси от Софийска епархия.

След четиридневен престой в София, през което време софийци денонощно се редяха на опашка пред храм-паметника „Св. Ал. Невски", за да се поклонят пред мощите на Христовия Предтеча, раката с мощите потегли обратно към Созопол.

Митрополит Йоаникий пос ангажимент поради големия интерес на софийската общественост и ограниченото време, в които светите мощи пребиваваха в София за поклонение, да даде своето благословение светинята отново да посети в най-скоро време столицата.

Снимки: Весела ИГНАТОВА и Таня ВЪЛЧАНОВА

Сливенски митрополит Йоаникий благославя възобновяването на проучванията на остров Св. Иван

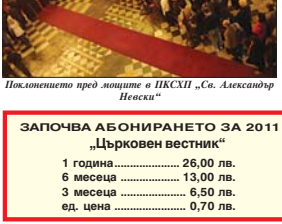

Поклонението пред мощите в НКСХП „Св. Александър Невски"

Къде са мощите на св. Йоан Предтеча днес

Мощите на св. Йоан Кръстител били погребани от неговите ученици (Марк. 6:21-29). Не се знае точно кога са били разчленени, но са били нетлени, бързеи че по време на гонението на Юшан Вероотстъпник, в Севастополи изгоряло цялото тяло на светеца. Оттогава са се запазили само ръцете и честната му глава, защото тя не била съхранявана при тялото.

Днес освен в Созопол мощи на св. Йоан Кръстител има на следните места:

Части от честната му глава – м-р „Дохиар", Света Гора-Атон; Голямата джамия в Дамаск и музея „Топкапъ" в Истанбул.

Част от челюстта с три зъба – м-р „Ставроникита", Света Гора – Атон.

Десницата му, нетленна – м-р „Дионисиат", Света Гора – Атон.

Част от десницата – св. Митрополия Мавровуни.

Фаланга от палец на десницата – в светогорския скит „Св. Йоан Предтеча", гр. Верия, Гърция (където се съхранява и главата на св. Климент Охридски).

Показалецът на десницата – м-р „Ватопед", Света Гора – Атон.

Лявата длан – в музея „Топкапъ", Истанбул.

Част от лявата длан – м-р „Преображение" („Голямия Метеор") в Гърция.

Четири частици от мощи – м-р „Дионисиат", Света Гора – Атон.

Част от лявата длан с кръвта – м-р „Св. Йоан Предтеча – Майчин", гр. Мегара, Гърция.

Частици от мощи – светогорските манастири „Ивер", „Пантократор" и „Св. Пантелеймон"; м-р „Кукос" в Кипър; Троице-Сергиевата лавра в Москва и храм „Св. Александър Невски" в Санкт-Петербург; катедралата „Нотър Дам" в Турне, Белгия, и в гръцкия храм „Св. Георги" във Венеция.

Краят на гръбначния стълб – м-р „Св. Архангели", Егилия, Гърция.

Източник: Център за агиологически изследвания „Преп. Симеон Метафраст", Атина

Столичен свещеник помазва при мощите

Множеството миряни пред катедралния храм, в очакване да се поклонят на мощите

ЗАПОЧВА АБОНИРАНЕТО ЗА 2011 г.
„Църковен вестник"

1 година..... 26,00 лв.
6 месеца ..... 13,00 лв.
3 месеца ..... 6,50 лв.
ед. цена ..... 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище" № 4
тел. 987-56-11, тел./факс 980-30-16
МОЛ: Танка Тончева Христова
e-mail: sinizdat@gmail.com
РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ
Ръкописи не се връщат.

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ
УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин" № 58
IBAN BG97UNCR96601018147018, BIC код: UNCRBGSF
Сумите да се изпращат с пощенски запис или по банкова сметка, в които да се изписва точният адрес и пощенският код на получателя!
„Църковен вестник" съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.